

Зміни щодо адаптації процедур неплатоспроможності фізичних осіб

Головне управління ДПС у м. Києві звертає увагу, що з 23 квітня 2021 року розширено **перелік ознак безнадійної заборгованості**.

Так, тепер **безнадійною є заборгованість** фізичної особи, яка залишилася непогашеною перед іпотекодержателем після здійснення згідно із **ст. 36 Закону України «Про іпотеку»** звернення стягнення на предмет іпотеки шляхом позасудового врегулювання на підставі договору, якщо законом або договором передбачено, що після завершення такого позасудового врегулювання будь-які наступні вимоги іпотекодержателя щодо виконання боржником - фізичною особою основного зобов'язання є недійсними.

Також визначено, що до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку **не включаються** такі доходи, як:

основна сума боргу (кредиту) платника податку за іпотечним кредитом в іноземній валюті, забезпеченим іпотекою житлової нерухомості, прощеного (анульованого) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним з процедурою банкрутства, до закінчення строку позовної давності (пп. 165.1.55 п. 165.1 ст. 165 Податкового кодексу України (далі – ПКУ));

суми, на які зменшено (прощено) борг фізичної особи шляхом проведення реструктуризації зобов'язань, передбачених кредитним договором, відповідно до якого кредитором було надано позичальнику - фізичній особі кредит в іноземній валюті, якщо така реструктуризація здійснена відповідно до порядку і на умовах, встановлених **розділом IV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про споживче кредитування»** або **пунктом 5 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Кодексу України з процедур банкрутства** (пп. 165.1.59 п. 165.1 ст. 165 ПКУ).

Згідно п. 172.2 ст. 172 ПКУ не оподатковується дохід, одержаний від операції з відчуження житлової нерухомості банками в порядку звернення стягнення за договорами іпотеки, що забезпечують кредит, наданий в іноземній валюті.

Водночас, до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку **включається** дохід, отриманий платником податку як **додаткове благо** (крім випадків, передбачених **статтею 165 ПКУ**) у вигляді основної суми боргу (кредиту) платника податку (крім суми прощеного (анульованого) основного боргу платника податку за іпотечним кредитом в іноземній валюті, забезпеченим іпотекою житлової нерухомості), прощеного (анульованого) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним з процедурою банкрутства, до закінчення строку позовної давності, у разі якщо його сума перевищує 25 відсотків однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на рік), встановленої на 1 січня звітного податкового року.

Кредитор зобов'язаний повідомити платника податку - боржника шляхом направлення рекомендованого листа з повідомленням про вручення

або шляхом укладення відповідного договору, або надання повідомлення боржнику під підпис особисто про прощення (анулювання) боргу та включити суму прощеного (анульованого) боргу до податкового розрахунку суми доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, за підсумками звітного періоду, у якому такий борг було прощено. Боржник самостійно сплачує податок з таких доходів та відображає їх у річній податковій декларації.

У разі неповідомлення кредитором боржника про прощення (анулювання) боргу у порядку, визначеному цим підпунктом, такий кредитор зобов'язаний виконати всі обов'язки податкового агента щодо доходів, визначених цим підпунктом (пп. 164.1.17 п. 164.1 ст. 164 ПКУ).

Довідково: зазначені зміни внесено Законом України від 13 квітня 2021 року № 1383-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо реструктуризації зобов'язань за кредитами в іноземній валюті та адаптації процедур неплатоспроможності фізичних осіб», який набрав чинності 23 квітня 2021 року у зв'язку з його опублікуванням в газеті «Голос України» від 22 квітня 2021 року № 76.